

Loven. Selvfølgelig kan man frivillig holde, hvad man har lovet, saa meget man har Lyst, men om man er pligtig dertil, beror altsaa paa hvad Loven siger, og ifølge dens Bud beror denne Evne, Myndigheden, altid paa vedkommende Persons indre personlige Egenskaber. At for stor Ungdom („Umodenhed“) og for høj Alderdom („Gaaen i Barndom“) kan gøre det tilraadeligt at frakende et Menneske denne Evne er rimeligt, ligeledes Afsindighed, Ødselhed el. lign., og saaledes er det da ogsaa hos os. Mindre rimeligt er det at lade Kønnen spille nogen Rolle her. Og dog har det hos os spillet en overmaade stor og som det synes lidet fornuftig Rolle. Fra Arildstid var alle Kvinder umyndige baade gifte og ugifte, hvor gamle de saa var. Saasnart de derimod havde været gifte og var blevet Enker, saa var de med det samme fuldmyndige, selv om de var nok saa unge. Denne Regel er senere blevet anvendt ogsaa paa fraseparerede og fraskilte Hustruer. Først ved Loven af 29. Decbr. 1857 fik „ugift Kvinde“ (herved forstaaes altsaa en Kvinde, som ikke er eller har været gift) samme Myndighed i Formueforhold som Mænd, men saa snart hun giftede sig, faldt den bort igen, saa stilledes hun atter i denne Retning paa lige Fod med Børn og gale Folk. Det er dette, der nu er forandret derhen, at Vielsen ingen Forandring gør i Kvindens Myndighed i Familieforhold lige saa lidt som i Mandens. Er hun under 18 Aar vil hun altsaa indtil videre beholde sin Værge, der (sammen med Overformynderiet og andre Myndigheder) raader for det Hele, er hun mellem 18 og 25 („mindreaarig“) vil hun have en Kurator, som da „sammen med hende“ styrer Formuen, og er hun over 25 raader hun selv.

Hvis hun da har noget at raade over. Her kommer vi ind paa „Raadigheden“ (paa Latin: *Kompetence*). Den er ingen Evne, som afhænger af indre Egenskaber, men en Ret, som er begrænset ved andre Menneskers Ret. Et Fattiglem kan være saa fuldmyndig som nogen, men har dog intet at raade over; en Fallent ligeledes. Hin ejer sædvanlig Intet, denne ejer maaske meget, men hvad han ejer er under Skifterettens Raadighed. Ligesaa med Hustruen. Hun ejer maaske overordentlig meget, nemlig Halvdelen af hele Fællesboet, men hun raader ikke over en Stump deraf. Thi som der staar i Lovens § 11: „Raadigheden over *Fællesboet* tilkommer Manden alene“, Det er altsaa kun hvis Hustruen har *Særeje* (navnlig ifølge Ægtepagt, Testamente eller Gave) eller dog selv-erhvervet Gods, at hendes Myndighed kan antages at faa nogen videre *praktisk* Betydning. Ganske vist kan hun i Kraft af sin Myndighed udstede Gældsbeviser, der kan søges